

Rajd śladami powstania styczniowego PTTK Konin * 22.01.2014

Jak poznawać historię? Najlepiej w miejscu, w którym się wydarzyła. Członkowie Klubu Turystycznego PTTK w Koninie zaprosili we środę 22 stycznia 2014 roku chętnych na kolejny rajd szlakiem marszrut oddziałów w czasie powstania styczniowego. Data nieprzypadkowa. 151 lat temu właśnie w nocy z 21 na 22 stycznia (ze środy na czwartek) wybuchła insurekcja przeciw carskiemu uciskowi. Na rajd zgłosiły się grupy szkolne z Zespołu Szkół w Sławsku, Szkoły Podstawowej w Osieczy i z Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Ustawicznego w Koninie oraz piechurzy z klubów PTTK i nordic-walking. Na blisko pięciokilometrowej trasie rajdu towarzyszyły piechutom prawdziwie zimowe warunki: ślizzgawica i mróz. Przy dawnej leśniczówce Smuczyn leśniczy Tadeusz Pokojowy z załogą powitał wędrowców ciepłym słowem i gorącym ogniskiem. Równie gorąco było przy pobliskiej mogile powstańczej, kryjącej prochy powstańców poległych w potyczce partii Kazimierza Mielęckiego pod Bieniszewem 1 marca 1863 r.

Wędrowcy podążali śladami 500-osobowego oddziału Emila księcia Sayn-Wittgenstein-Berleburga, który 22 marca 1863 r. przed świtem tropił siły powstańców pod komendą Kazimierza Mielęckiego. Spotkanie nastąpiło tam, gdzie od roku znajduje się tablica informacyjna i głaz pamiątkowy obok dwóch krzyży. Tutaj piechurzy porównali stare szkice Edmunda Calliera, który dowodził piechotą, z rzeczywistością. Przez 150 lat teren został zmieniony. Nie ma już jeziora Linówiec. W tym miejscu znajduje się osadnik. Prosta niegdyś droga z Kazimierza do Pałnowa została przerwana blokami elektrowni Pałnow. Lecz przeprowadzone w 2012 roku wspólne badania archeologiczne Muzeum Okręgowego w Koninie i Wielkopolskiego Forum Eksploracyjno - Historycznego udowodniły, że właśnie tym w miejscu doszło do opisywanej w pamiętnikach i współczesnej prasie bitwy.

W Muzeum Okręgowym w Koninie komisarz wystawy "**HEJ, STRZELCY, WRAZ, NAD NAMI ORZEŁ BIAŁY ...**" Janusz Gulczyński dał wykład o historii powstania. Archeolog Krzysztof Gorczyca zaprezentował wyniki badań pola bitwy pod Olszowym Młynem. Pani Wanda Mazurek podzieliła się wieścią o zakupieniu przez nasze Muzeum obrączki Emilii Szczanieckiej, powstańczej samarytanki, spowinowaconej z rodziną Kamockich. Wyróżnione zostały opiekunki najliczniejszych reprezentacji szkolnych: Małgorzata Jankowska, Maria Janiak i Ewa Lewandowska. Konkurs wiedzy o powstaniu wygrały Natalia Samulczyk z Zespołu Szkół w Sławsku i Martyna Pietraszewska ze Szkoły Podstawowej w Osieczy. Laureaci otrzymali nagrody ufundowane przez Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Koninie, dr Piotra Gołdyna i Oddział PTTK w Koninie. Smaczny żurek zafundował Oddział PTTK.

Na Wale Tarejwy w Koninie, dokąd linia SPACER MZK Konin dowiozła grupę rajdową (brawa dla pana Zbyszka!), oczekiwali przedstawiciele władz samorządowych, harcerze z ogniskiem i bigos. W ceremonii oddania hołdu kapelanowi wojsk powstańczych o. Maksowi Tarejwie uczestniczyli wiceprezydenci Konina Sławomir Lorek i Marek Waszkowiak, kierownik Wydziału Spraw Obywatelskich UM w Koninie Jacek Botor, prezes Oddziału PTTK w Koninie Andrzej Łącki, Prezes TPK Piotr Rybczyński, wiceprezes TPK Henryk Janasek, delegacje szkół ze Sławska, Konina i Osieczy i zwykli turyści. Marsz, Polonia! rozbrzmiała na zakończenie pieśni na złodzonych konińskich błoniach.

"Oddział PTTK w Koninie od zarania, czyli od 1953 roku kultywował tradycje obchodów rocznic powstania styczniowego, które na naszej ziemi zostawiło szczególnie wiele śladów" - powiedział prezes Andrzej Łącki. "Kol. Antoni Studziński, nestor konińskiego krajoznawstwa, poświęcił powstaniu wiele czasu i wyszkolił z tego tematu konińskich przewodników. Cieszymy się, że młodzież aktywnie bierze udział w rajdach, a i współorganizatorzy chętnie się dołączają." - dodał.

Jakie były dalsze losy dowódców bitwy pod Olszowym Młynem (nazywanej również pod Pałnowem, Tartakiem, Olszakiem)? Kazimierz Mielęcki zmarł z ran w lipcu 1863 r. Jego następca Edmund Callier napisał m. in. wspomnienia "Trzy ustępy z powstania" i zmarł otoczony szacunkiem w Poznaniu w 1893 r. Emil książę Sayn-Wittgenstein-Berleburg po śmierci pierwszej żony w 1866 r. przeszedł w stan spoczynku. Wiosną 1868 r. poznał w Petersburgu polską baletnicę Kamillę Stefańską, która oczarowała go rolą w balecie "Giselle". W grudniu tego samego roku pojął ją za żonę i miał z nią 3 synów. W latach 1877-1878 wziął jeszcze udział w służbie cara w wojnie turecko - osmańskiej, skąd wrócił do Niemiec z kłopotami zdrowotnymi. We wrześniu 1878 r. osierocił synków, z których najmłodszy miał 4 lata. Pani Kamilla zmarła w 1902 roku.

Tekst: Wanda Gruszczyńska Fotografie: Marek Chlebicki, Władysław CIKLO I Wojtulewicz

Relacje: <http://www.konin.pttk.pl/zdjecia/140122/>

<http://www.tvkonin.pl/index.php/konin-aktualosci/15865-konin-ladami-powstania>

<http://www.konin.pl/index.php/jeden-news/items/pttk-rajd-slada-mi-powstania-styczniewego.html>

<http://www.konin.pl/index.php/jeden-news/items/oddali-hold-maksymilianowi-tarejwie.html>

<https://www.facebook.com/media/set/?set=a.730966656921383.1073742025.244900992194621&type=1>

<http://konin.naszemiasto.pl/artykul/galeria/pttk-konin-powstanie-styczniewe-zdjecia,2140810,t.id.html#410747725270b701,1,3,5>

http://www.lm.pl/aktualnosci/informacja/92708/na_slzaku_powstania

Rajd Śladami Powstania Styczniowego 1863 Olszowy Młyn - Konin

Muzeum Okręgowe Konin

22 stycznia 2014

PTTK, Urząd Miejski w Koninie, CDN, TPK, Nadleśnictwo Konin
ZSP nr 2 w Lubstowie, ZS w Sławsku, SP w Osieczy

